

Talousvaliokunnan mietintö n:o 38 hallituksen esityksestä Eläkekassa Tuen Osuuskunta Eka-yhtymälle antaman lainan valtion takauksesta

Eduskunta on 25 päivänä lokakuuta 1994 lähettänyt talousvaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 253 Eläkekassa Tuen Osuuskunta Eka-yhtymälle antaman lainan valtion takauksesta.

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina lainsäädäntöjohtaja Pekka Laajanen valtiovarainministeriöstä, toimitusjohtaja Leo Lahdenmäki ja projektinjohtaja Pekka Varoma Eläkekassa Tuesta sekä tutkimuspäällikkö Tapani Myllymäki Vakuutusyhtiöiden Keskusliitosta.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että eduskunta päättäisi oikeuttaa valtioneuvoston antamaan Osuuskunta Eka-yhtymän Eläkekassa Tuessa olevan vastuuvajauksen vakauttamiseksi vastavakuuksia vaatimatta valtion omavelkaisen takauksen Eläkekassa Tuen Osuuskunta Eka-yhtymälle vuonna 1994 antaman lainan enintään 140 255 000 mk:n määräisille suorituksille vuosina 1994—2003.

Osuuskunta Eka-yhtymässä aloitettiin saneerausmenettely vuonna 1993. Eka-yhtymä on Eläkekassa Tuen suurin osakas. Eka-yhtymällä on rahastoimatonta eläkevastuuta eli vastuuvajaus kassassa. Eka-yhtymän saneerausohjelman laatineet selvittäjät katsovat, että Eka-yhtymän vastuuvajaus eläkekassalle on saneerattavaa vastuuta. Eka-yhtymän saneerausohjelmaehdotuksessa ehdotetaan, että kaikkia saneerattavia vastuita leikataan 71 prosenttia. Eläkekassan osakkaan vastuuvajauksen asema yrityksen saneerausmenettelyssä on epäselvä. Jotta välttyttäisiin eläkekassan purulta ja eläkkeiden alentamiselta, eläkekassa ja Eka-yhtymän selvittäjät ovat neuvotelleet ratkaisun, jonka mukaan Eka-yhtymän saneerausmenettelyssä leikattavaksi ehdotettu vastuuvajaus muutettaisiin vakautetuksi lainaksi eläkekassalta.

Eläkekassan toimintapiirissä on noin 800 työsuhteessa olevaa jäsentä ja noin 6 500 eläkkeensaajaa. Pääosa eläkeläisistä kuuluu sellaisiin eläketuloryhmiin, joissa työeläkkeen pieneminen korvautuu suurelta osin kansaneläkkeen lisä-

osalla ja asumistuella. Jos Eläkekassa Tuen eläkeitä leikataan, kansaneläkejärjestelmän perusteella maksettavat menot ja saamatta jäävät verotulot rasittaisivat julkista sektoria noin 130 miljoonalla markalla.

Jos Osuuskunta Eka-yhtymän saneerausmenettely epäonnistuu ja osuuskunta ajautuu konkurssiin, valtio-velkojan tappio kasvaisi noin 400 miljoonalla markalla. Tämän lisäksi tulisi Ekan ja Eläkekassa Tuen muiden osakasyhtiöiden konkurssien kautta kymmeniä miljoonia markkoja valtion maksettavaksi palkkaturvan muodossa.

Valiokunta on saanut selvityksen myös muun muassa Eläke-Kansan taloustilanteesta ja yhtiön suhteesta Eka-konserniin kuulemalla sosiaali- ja terveysministeriön vakuutusosaston johtoa. Ministeriön edustajien mukaan Eläke-Kansan toimintaa tutkitaan selvytyden saamiseksi yhtiön varainhoidon laillisuudesta ja vastuista.

Kun Eläke-Kansa on toimeksiannon nojalla hoitanut käytännössä myös Eläkekassa Tuen vakuutuksien vakuusvaroja,

talousvaliokunta edellyttää, että sosiaali- ja terveysministeriö Eläke-Kansan asioiden selvityksen yhteydessä tarkoin tutkii myös Eläke-Kansan ja Eläkekassa Tuen välisten vakuuksien hoitoa koskevien toimien lainmukaisuuden ja vastuut.

Valiokunta ehdottaa kunnioittaen,

että Eduskunta päättäisi oikeuttaa valtioneuvoston määräämillään ehdoilla antamaan vastavakuuksia vaatimatta valtion omavelkaisen takauksen Eläkekassa Tuen Osuuskunta Eka-yhtymälle vuonna 1994 antaman lainan enintään 140 255 000 markan määräisten lyhennysten ja korkojen maksamisen ja muiden sovittujen ehtojen täyttämisen vakuudeksi vuosina 1994—2003.

Helsingissä 23 päivänä marraskuuta 1994

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Louekoski, jäsenet Dromberg, Jansson, Jurva, Jääskeläinen,

Korhonen, Koski, Laivoranta, J. Leppänen, Luhtanen, A. Ojala ja Paloheimo sekä varajäsen Tiuri.
